

REFERAT Helseutvalget 2019-2023 d. 18-01-2022

Møtedato Tirsdag d. 18. januar 2022 kl. 14:00

Møtested

Indholdsfortegnelse

Godkjenning av protokoll fra utvalgets møte 14.12.2021.....	3
Møtedokumenter.....	5
Anmodning om bosetting av flyktninger 2022.....	11
Boliger for alle - boligsosiale hensyn i reguleringsarbeidet.....	16
Tilskuddsordning: Tilskudd til integrering, mangfold og deltakelse i samfunnsliv.....	24

Punkt 1/22: Godkjenning av protokoll fra utvalgets møte 14.12.2021

Bilag

Protokoll Helseutvalget 14.12.2021

Dato 4. januar 2022
Saksnr.: 2022000017-1
Saksbehandler Eva Ottesen
Godkjent av Brede Skaalerud

Saksgang
Helseutvalget

Møtedato
18.01.2022

Godkjenning av protokoll fra utvalgets møte 14.12.2021

Forslag til vedtak

[Helseutvalget godkjenner protokoll fra utvalgets møte 14.12.2021.](#)

Vedlegg:

Protokoll helseutvalgets møte 14.12.2021

Punkt 202100014-82: Møtedokumenter

Bilag

Aktiv senior helseutvalget jan 22

RPH Presentasjon Helseutvalget 2022

Frisklivssentralen 2022, presentasjon til Helseutvalget januar

Mestringsenheten helseutvalget jan 22

Komplett innkalling_ Helseutvalget (18.01.2022

202100014-80 Saksliste Helseutvalget 18.01 2014428_3_0

PROTOKOLL HELSEUTVALGET

Dato: 18.01.2022
Sted: Teams-møte
Behandlede saker: 1/22 - 4/22
Møtets varighet: Kl. 14.00 til 18.00
Møteleder: Leder i utvalg Espen Jahnsen Saga

Til stede:

Magne Thorvald Bakken (SP)
Ellen Rudnes (Rødt)
Paul Magne Lunde (AP)
Dalmar Shirwac (AP)
Rasha Abdallah (SV)
Espen Jahnsen Saga (H)
Jorun Dietrichson (H)
Ebbe Boel Pedersen (KRF)
Kari Berthelsen (PP)
Annette Skeie Jakobsen (TVP)
Vidar Sveinung Kleppe (DEM)

Til stede fra administrasjonen:

Brede Skaalerud, direktør
Janne B. Brunborg, ass. direktør
Lisbeth Bergstøl, kommunalsjef forvaltning og koordinering
Inger Ingebretsen, kommunalsjef livsmestring
Anne Sofie Hellebø, kommunalsjef omsorgssentre
Mette Brevigh Nilsen, kommunalsjef hjemmetjenester og rehabilitering
Tone Kylland, kommunalsjef helsefremming og integrering
Ellen Torgersen, teamleder virksomhetsstyring og driftsstøtte
Hilde Engenes, teamleder strategi og planarbeid
Heidy Døsvik, leder NAV
Eva Ottesen, utvalgssekretær

Dessuten møtte:

Solveig Nordkvist, seniorrådet
Cathrine Kaarikstad, HTV NSF
Bente Brovig Uldal, HTV Fagforbundet

TEMA

Helsefremming og Inkludering v/kommunalsjef Tone Kylland

Livsmestring /enhetsleder Line Eidsvig

- Mestringsenheten
- Introduksjonsboken til livet
- Demografiske endringer
- Lov om kommunale helse- og omsorgstjenester mm
- Covid 19

Friskliv og mestring v/avdelingsleder Hilde Tørring

- FNs bærekraftsmål
- For tidlig død av ikke-smittsomme sykdommer
- Nasjonale føringer
- Hva er frisklivssentralen?
- Frisklivssentralen Kristiansand
- Hva tilbyr vi i Kristiansand?
- Frisklivssentralens tilbud 2022
- Frisklivstilbud
- Mestringstilbud
- Negativ innvirkning av Covid-19
- Deltakerne
- Ansatte

Rask psykisk helse v/avdelingsleder Hellen Ruthjersen

- Kort fortalt
- Rask psykisk helsehjelp – i Norge
- Kognitiv terapi
- Kommunen skal:
- 65+ kommuner/bydeler
- Den nye forsterkede norske modellen for RPH
- Rask Psykisk Helsehjelp Kristiansand
- Film om RPH Kristiansand
- Hvem er RPH for?
- Hva er RPH?
- Tilbudene
- Henvendelser/tilbud
- Henvendelser 2019 og 2021
- Virker det?
- Året som har gått
- Plan for 2022
- Hva trenger RPH for videreutvikling?

Aktiv senior v/enhetsleder Line Eidsvig

- Demografisk endring – flere seniorer
- Fremskrivning befolkning 67+
- Mål
- Aktiv senior skal...
- Fakta
- Aktivitetskalender for seniorer
- Seniormesse
- Status i dag
- Viktig for videreutvikling

- Orientering om smittesituasjon og beredskapsarbeid v/kommuneoverlege Styrk Fjørtoft Vik og rådgiver Per Vassbotn
- Orientering om utfordringer og reduksjon i tjenestetilbudet grunnet pandemi v/helse- og mestringsdirektøren

1/22 Godkjenning av protokoll fra utvalgets møte 14.12.2021
(ark.nr. 2022000017)

Helseutvalgets vedtak

Helseutvalget godkjenner protokoll fra utvalgets møte 14.12.2021.
(Enst.)

2/22 Anmodning om bosetting av flyktninger 2022
(ark.nr.)

Helseutvalgets innstilling

Kristiansand kommune imøtekommer anmodningen fra IMDi om bosetting av 83 flyktninger i 2022, hvorav 6 plasser er forbeholdt enslige mindreårige. Om bosettingsbehovet endrer seg ila 2022 så vil Kristiansand kommune kunne bosette inntil 100 flyktninger.
(9/2)

Forslag:

Kommunedirektøren fremmet følgende innstilling:

«Kristiansand kommune imøtekommer anmodningen fra IMDi om bosetting av 83 flyktninger i 2022, hvorav 6 plasser er forbeholdt enslige mindreårige. Om bosettingsbehovet endrer seg ila 2022 så vil Kristiansand kommune kunne bosette inntil 100 flyktninger.»

Repr. Vidar Kleppe (DEM) fremmet følgende forslag:

«Kristiansand kommune sier nei til integrerings- og mangfoldsdirektoratets anmodning om å bosette 83 flyktninger i Kristiansand, som også kan utvides til 100 flyktninger i 2022».

Voteringer:

Ved alternativ votering ble kommunedirektørens innstilling vedtatt med 9 mot 2 stemmer (DEM/PP)

3/22 Boliger for alle - boligsosiale hensyn i reguleringsarbeidet
(ark.nr. 2021020867)

Helseutvalgets innstilling

Formannskapet tar saken til orientering.
(Enst.)

SV ber om at innspill fra forvaltningsrevisjon- Boligsosialt arbeid i Kristiansand kommune (juni 2021) innarbeides i saken. Boligsosiale hensyn vektlegges i reguleringsarbeid og reguleringsplaner i tråd med nasjonale strategier.
(9/2)

Forslag:

Kommunedirektøren fremmet følgende innstilling:
«Formannskapet tar saken til orientering.»

Repr. Rasha Abdallah på vegne av SV/DEM/Rødt/TVP/SP/PP fremmet følgende forslag:

«SV ber om at innspill fra forvaltningsrevisjon- Boligsosialt arbeid i Kristiansand kommune (juni 2021) innarbeides i saken. Boligsosiale hensyn vektlegges i reguleringsarbeid og reguleringsplaner i tråd med nasjonale strategier.»

Voteringer:

Kommunedirektørens innstilling ble enstemmig vedtatt.

Fellesforslag fra SV/DEM/Rødt/TVP/SP/PP ble vedtatt med 9 mot 2 stemmer (H).

4/22 Tilskuddsordning: Tilskudd til integrering, mangfold og deltakelse i samfunnsliv.
(ark.nr. 2021040849)

Helseutvalgets vedtak

Helseutvalget tildeler kr. 1.436.000 tilhørende kommunalområdets tilskuddsordning «Tilskudd til integrering, mangfold og deltakelse i samfunnsliv» i samsvar med direktørens innstilling som vist i vedlagte oversikt over søkerne.
(Enst.)

10 av 11 representanter til stede.

Habilitet:

Repr. Dalmar Shirwac (AP) ønsket at utvalget tok stilling til hans habilitet da han sitter som styreleder for FIDA, som er en av søkerne.

Votering:

Repr. Dalmar Shirwac (AP) ble enstemmig erklært inhabil. Ingen vararepresentant tiltrådte.

Voteringer:

Helse- og mestringsdirektørens innstilling ble enstemmig vedtatt.

Åpen runde

Repr. Vidar Kleppe (DEM) hadde spørsmål vedrørende prosess rundt flytting av enhet for livsmestring på Strømme.

Spørsmålet ble svart ut av kommunaldirektør livsmestring, Inger Ingebretsen.

Helse- mestringsdirektøren ga følgende kort orienteringer:

- Nytt bygg for hjelpemiddelsentralen er noe forsinket og beregnet ferdigstilt 31.03.22. Innflytting vil skje umiddelbart når bygget er klart.
- Samhandling om utviklingsarbeid på det boligsosiale område
- Utfordringene rundt mangel på fastleger. Situasjonen er fortsatt krevende. Det vil bli utlyst 5 nye hjemler i 2022. Jobbes med å få på plass et kommunalt fastlegekontor. Håper å ha dette opp å gå fra 2023.

Møtet hevet.

Punkt 2/22: Anmodning om bosetting av flyktninger 2022

Bilag

Vedtak AIU, 17012022, Sak 4/22, Anmodning om bosetting av flyktninger 2022

Anmodning om bosetting av flyktninger 2022

Anmodningskriterier

Dato 10. januar 2022
Saksnr.: 2021037829-2
Saksbehandler Rune Håverstad
Godkjent av Brede Skaalerud
Camilla Dunsæd

Saksgang

Arbeids- og inkluderingsutvalget
Helseutvalget
Formannskapet

Møtedato

17.01.2022
18.01.2022
26.01.2022

Anmodning om bosetting av flyktninger 2022

Forslag til vedtak

Kristiansand kommune imøtekommer anmodningen fra IMDi om bosetting av 83 flyktninger i 2022, hvorav 6 plasser er forbeholdt enslige mindreårige. Om bosettingsbehovet endrer seg 1. januar 2022 så vil Kristiansand kommune kunne bosette inntil 100 flyktninger.

Sammendrag

Kristiansand kommune mottok anmodning fra IMDi (Integrerings- og mangfoldsdirektoratet) i brev av 11.11.21 om å bosette 83 flyktninger i 2022. 6 av plassene er forbeholdt enslige mindreårige, hvorav 2 til personer under 15 år. Kunnskapsdepartementet har fastsatt kriterier som gir føringer for hvordan det nasjonale bosettingsbehovet skal fordeles mellom kommunene (se vedlegg). Resultater i introduksjonsprogrammet over tid, samt mulighet for å få arbeid eller ta utdanning i kommunen/regionen skal tillegges stor vekt. IMDi har fått innspill fra fylkeskommunene i respektive fylker i arbeidet med fordelingen. Kommunesektorens organisasjon (KS) har gitt innspill og tilslutning til fordelingen. Til grunn for anmodningen for 2022 ligger de nyeste prognoser for behovet for bosetting av flyktninger i 2021. Det er beregnet til å være 5500 personer. Antallet er usikkert på grunn av at pandemien vil påvirke blant annet mulighet for innreise av overføringsflyktninger også i 2022. Familiegjenforente er ikke inkludert i anmodningen.

I tillegg til et vedtak som svarer på denne anmodningen, ber IMDi om at kommunen i sitt svar også angir hvor mange flyktninger kommunen kan være i stand til å bosette dersom bosettingsbehovet øker i løpet av året. Kommunen har kapasitet og et kompetent fagmiljø og kan håndtere bosetting av inntil 100 flyktninger i 2022.

Det er også ønskelig fra IMDI sin side å få tilbakemelding på kommunen sin kapasitet til å bosette personer med komplekse, helserelaterte behov som muligens kan føre med seg langvarig kommunal oppfølging. Kommunen har en lang praksis i å bosette personer i denne kategorien og har også kapasitet til å gjøre dette i 2022.

Vedlegg:

Anmodning om bosetting 2022 - Kristiansand kommune
Anmodningskriterier for 2022

Saksutredning

Bakgrunn for saken

Kristiansand kommune mottok anmodning fra IMDI i brev av 11.11.21 om å bosette 83 flyktninger i 2022. Tilstrømningen av flyktninger til Norge og Europa har avtatt de senere årene, noe også bosettingsanmodningene i Søgne, Songdalen og Kristiansand gjenspeiler:

Anmodning	2022	2021	2020	2019	2018	2017	2016
Songdalen				10	10	30	40
Søgne				10	10	40	65
Kristiansand	83	66	80	83	100	200	260

De nyeste prognosene viser at det er behov for å bosette om lag 5500 flyktninger i Norge i 2022. Inkludert i dette tallet er 141 enslige mindreårige, hvorav 30 er under 15 år og bosettes av Bufetat.

Kunnskapsdepartementet har fastsatt et sett med kriterier for anmodning til kommuner om bosetting for 2022:

- Bosetting av flyktninger skal være styrt og spredt. Det skal bosettes flyktninger i alle landsdeler og i kommuner av ulik størrelse.
- Resultater i introduksjonsprogrammet de siste årene, samt muligheter for arbeid og kapasitet til å gi videregående opplæring i regionen, skal tillegges størst vekt.
- Kommunens tjenestetilbud og kompetanse til å sikre godt integreringsarbeid skal tas hensyn til ved anmodninger.
- Som hovedregel skal ingen kommune anmodes om færre enn 10 personer, med mindre det foreligger særskilte forhold.
- Kommunenes kapasitet til rask opp- og nedbygging av tjenester, og mulighet til å ta imot et stort antall flyktninger, skal vektlegges. Dette sees i sammenheng kommunens innbyggertall, og innebærer et behov for kontinuitet i bosettingen.
- Det skal tas hensyn til om kommunen kan bosette flyktninger med store funksjonsnedsettelse.
- For å unngå bostedssegregering skal man, i fastsetting av anmodningstall, ta hensyn til andel innvandrere i kommunene. Kommunene oppfordres til å unngå bosetting i områder hvor andelen innvandrere er over 30 prosent og hvor det er levekårsutfordringer.
- Kommuner med mottak, inkludert samarbeidskommuner, skal vurderes for anmodning om bosetting.

Vurdering

Kristiansand kommune, inklusiv Songdalen kommune og Søgne kommune, har gjennom mange år bygd opp en bred og god kompetanse knyttet til bosetting og integrering. Det er gode utdanningstilbud og muligheter for å skaffe seg arbeid i regionen. Kristiansand kommune driver et av landets to integreringsmottak og har fokus på sømløse overganger fra mottak til bosetting.

Nedgangen i bosettingstallene de siste årene har medført nedbemanning i tjenester som jobber med bosetting/integrering (blant annet introduksjonsavdeling og avdeling for enslige mindreårige). Kristiansand kommune har erfaring med å tilpasse bemanning og kapasitet i tråd med behov og vil kunne håndtere bosetting av 83 flyktninger i 2022. Denne kapasiteten vil en også ha mulighet til å relativt raskt bygge opp til å kunne bosette 100 flyktninger.

Det er også ønskelig fra IMDI sin side å få tilbakemelding på kommunen sin kapasitet til å bosette personer med komplekse, helserelaterte behov som muligens kan føre med seg langvarig kommunal oppfølging. Kommunen har en lang praksis i å bosette personer i

denne kategorien og har også kapasitet til å gjøre dette i 2022. Kommunen har gode systemer for å søke ekstratilskudd for personer som er i denne kategorien, noe som vil redusere kommunens kostnader de første 5 årene etter bosetting. I økonomiplan for 2021-2024 er det lagt til grunn at Kristiansand kom til å motta 66 personer hvert år i perioden, hvorav 5 av disse er enslige mindreårige. Eventuelle familiegjenforeninger komme i tillegg. Det er i perioden budsjettert med 9 familiegjenforeninger pr år. Ny anmodning gir en økning på **17** ordinære bosettinger i forhold til budsjett. Det tilsvarer en økning i integreringstilskudd på anslagsvis **3,4** mill. kr. Antall familiegjenforeninger endres ikke.

Konklusjon (jf. forslag til vedtak)

Kommunen imøtekommer anmodningen fra IMDi om bosetting av 83 flyktninger i 2022, hvorav 6 plasser er forbeholdt enslige mindreårige. Om bosettingsbehovet endrer seg ila 2022 så vil Kristiansand kommune kunne bosette inntil 100 flyktninger.

Punkt 3/22: Boliger for alle - boligsosiale hensyn i reguleringsarbeidet

Dato 8. juli 2021
Saksnr.: 2021020867-6
Saksbehandler Eirik Heddeland Martens
Godkjent av Venke Moe
Brede Skaalerud
Tone Iglebæk
Camilla Bruno Dunsæd

Saksgang

Helseutvalget
Nærings- og eierskapsutvalget
By- og stedsutviklingsutvalget
Formannskapet

Møtedato

18.01.2022
25.01.2022
10.02.2022
02.03.2022

Boliger for alle - boligsosiale hensyn i reguleringsarbeidet

Forslag til vedtak

[Formannskapet tar saken til orientering](#)

Sammendrag

I forbindelse med sak *Boliger for alle* som ble behandlet i Helseutvalget, Næring og eierskapsutvalget og Formannskapet våren 2021, lød et av vedtakspunktene:

Kommunen må i større grad legge til rette for at det er enklere for alle å komme inn på boligmarkedet, og at boområder har god aldersblanding og sikrer gode levevilkår for alle, uavhengig av livssituasjon. Alle utbyggingsplaner av en viss størrelse bør derfor ha krav til varierte boligstørrelser og typer av bolig. Administrasjonen bes derfor om å fremme en sak med forslag til retningslinjer for hvordan boligsosiale hensyn i økt grad kan sikres i reguleringsarbeidet i Kristiansand kommune.

Denne saken er et svar på vedtakspunktet.

Boligsosiale hensyn i byplanleggingen og arealutviklingen ligger allerede forankret i kommuneplanens samfunnsdel og planprogrammet for kommuneplanens arealdel. Boligsosiale hensyn vil bli videre utredet i forbindelse med kommuneplanens arealdel, og det vil bli dannet politikk for den videre oppfølgingen av dette både i reguleringsarbeidet og kommunens øvrige virkemidler.

Kommunen har begrensede muligheter for å styre at alle kommer inn på boligmarkedet og utjevne sosiale forskjeller gjennom reguleringsplanene som vedtas. De viktigste virkemidlene ligger i helheten av virkemidler kommunen rår over og det å benytte flere virkemidler sammen. Mye av det vi kan styre i reguleringsplaner gjøres allerede i dag. Ivaretagelse av boligsosiale hensyn må primært forbedres ytterligere med andre

virkemidler enn bruk av plan- og bygningsloven. Forbedrede rutiner for ivaretagelse av boligsosiale hensyn i reguleringsplanen vil være et lite bidrag, men de viktige grepene må løses på annen måte. Det er derfor hensiktsmessig å utarbeide retningslinjer for hvordan boligsosiale hensyn i økt grad kan sikres i reguleringsarbeidet når prinsippene for å ivareta boligsosiale hensyn er fastlagt og vedtatt i kommuneplanens arealdel.

Administrasjonen anbefaler at vedtaket primært følges opp gjennom utarbeidelse av kommuneplanens arealdel og etablering av overordnet politikk for boligsosiale hensyn.

I påvente av rullering av kommuneplanens arealdel foreslås det som en oppfølging av vedtaket at det legges inn i dagens retningslinjer at sammensetning av boligtype skal omtales i planbeskrivelsen til reguleringsplanen, og det skal rettes et økt fokus mot å fastsette boligstørrelser i planer.

Saksutredning

Bakgrunn for saken

I forbindelse med behandling av utbyggingsprogrammet i 2020 ble det etterspurt ordninger for å hjelpe flere inn på boligmarkedet. Dette resulterte i sak *Boliger for alle* som ble behandlet i Helseutvalget, Næring og eierskapsutvalget og Formannskapet våren 2021. Den saken omtalte behovet for virkemidler og aktuelle virkemidler for boligmarkedet i Kristiansand. Gjennom kommuneplanens arealdel vil det bli laget overordnet politikk for hvordan Kristiansand kommune skal bidra til at flere kommer inn på boligmarkedet og geografisk utjevning av klasseskiller.

Denne saken er oppfølging av ett av vedtakspunkt i sak *Boliger for alle*, sak 89/20, vedtatt i Formannskapet 10. juni 2021 som lød:

Kommunen må i større grad legge til rette for at det er enklere for alle å komme inn på boligmarkedet, og at boområder har god aldersblanding og sikrer gode levevilkår for alle, uavhengig av livssituasjon.

Alle utbyggingsplaner av en viss størrelse bør derfor ha krav til varierte boligstørrelser og typer av bolig.

Administrasjonen bes derfor om å fremme en sak med forslag til retningslinjer for hvordan boligsosiale hensyn i økt grad kan sikres i reguleringsarbeidet i Kristiansand kommune.

Første del av vedtakspunktet følges opp i kommuneplanens arealdel. Denne saken omhandler siste ledd, hvor administrasjonen blir bedt om å fremme en egen sak knyttet til reguleringsarbeidet. By- og stedsutviklingsutvalget har dette ansvarsområdet og saken behandles derfor der. Saken går til orientering i Helseutvalget og Næring og eierskapsutvalget av hensyn til at vedtaket opprinnelig ble fremmet der.

Innledning

Denne saken omtaler hvordan boligsosiale hensyn i økt grad kan sikres i reguleringsarbeidet.

Kommunenes reelle påvirkningsmulighet for å få alle inn på boligmarkedet har blitt vesentlig mer begrenset etter midten av 1980-tallet da det ble utført store endringer i norsk boligpolitikk. Selv om kommunenes virkemidler kan ha begrenset effekt, så er spekteret av virkemidler rimelig bredt.

De viktigste virkemidlene kommunene har fremkommer av saken «Boliger for alle». Der fremkommer det at det er; kommunen som aktørrolle – kommunen som utbygger av områder og prosjekter, kommunen som tilrettelegger av infrastruktur, bruk av utpekingsrett i utbyggingsavtaler, føringer i reguleringsplaner, kommunen som tjenesteyter i form av kommunale boliger, samt ulike ordninger som startlån, leie til eie - ordninger og ordninger i regi av husbanken.

Reguleringsplaner som virkemiddel er således bare et av mange virkemidler, og har alene begrenset virkning på å utjevne sosial ulikhet og lette inngangen til boligmarkedet. Dette fordi det vesentlige av boligproduksjonen skjer i privat regi og boligprisene er markedsstyrt. Kommunene mangler også virkemidler i dagens lovverk til å kunne regulere boligsosiale ordninger som vi for eksempel finner i blant annet Sverige og Danmark (f.eks allmenne boliger).

I reguleringsplan kan kommunen styre boligtyper (enebolig, rekkehus, leiligheter), boligstørrelser, krav til tilgjengelig boenhet (universell utforming) og gjennom bestemmelser sette krav til utforming av områder og fellesarealer. I dag styrer vi boligtyper i alle reguleringsplaner. I de fleste planer styrer vi også boligstørrelser.

Forankring i kommuneplanen

Kommuneplanens samfunnsdel

Det ligger overordnede føringer i kommuneplanens samfunnsdel for økt boligsosiale hensyn i byplanleggingen.

I kommuneplanens samfunnsdel er det tre satsingsområder som skal ha ekstra oppmerksomhet og ressurser i planperioden:

- Attraktiv og miljøvennlig
  - foregangskommune på grønn omstilling
- **Inkluderende og mangfoldig**
  - **med små levekårsforskjeller og god livskvalitet for alle**
- Skapende og kompetent
  - regionhovedstad og drivkraft i regionen

Et av satsingsområdene i samfunnsdelen er Inkluderende og mangfoldig. En av målsettingene er Kristiansand er en helsefremmende by med reduserte levekårsforskjeller, hvor et av underpunktene er: Bruke boligpolitikken til å redusere geografiske levekårsforskjeller og utvikle et variert og rimelig boligtilbud i hele kommunen.:

Dette er videre fulgt opp i Overordnede strategier for arealplanlegging i Kristiansand kommune pkt. 5:

5. Utvikle boområder med varierte boligtyper og strukturer som ivaretar mangfoldet i befolkningen.

Kilde: Sterkere sammen-Kristiansand mot 2030 s. 17.

Kommuneplanens arealdel

Det er vedtatt planprogram for kommuneplanens arealdel; Planprogram datert 20.04.2021, fastsatt i bystyret 26.05.2021 Kommuneplan for Kristiansand Areal del 2022–2033. I kommuneplanens arealdel legges det føringer for arealdelens betydning for reguleringsplaner og byggesaker:

Arealdelen er bindende for reguleringsplanlegging og byggesaksbehandling. Detaljeringsnivå i plankart og bestemmelser avklares i planprosessen. Arealdelen skal også gi tydelige føringer for andre arealrelevante strategier, planer og normaler.

Planprogram for kommuneplanens arealdel følger opp samfunnsdelen med tanke på boligsosiale forhold i punkt 5 i overordnede strategier for arealplanlegging i Kristiansand kommune:

Punkt 5: Utvikle boområder med varierte boligtyper og strukturer som ivaretar mangfoldet i befolkningen.

Boligsosiale behov, reduksjon av geografiske levekårsforskjeller, og mangfoldige og inkluderende bomiljøer er også temaer som vil påvirke hvor og hvordan boliger bør utvikles.

Planarbeidet vil undersøke hvordan kommunen gjennom arealpolitikken kan bidra til å redusere geografiske levekårsforskjeller, sikre boliger for enkelte grupper, og tilrettelegge for innovative boformer som ivaretar mangfoldet i befolkningen.

I planprogrammet er det listet opp utredningsbehov og avklaringer, hvor ett av punktene er:

Avklare hvordan kommunen gjennom arealpolitikken kan bidra til å redusere geografiske levekårsforskjeller og styrke mangfoldet i alle kommunens boligområder.

På grunnlag av kommuneplanens samfunnsdel og planprogrammet for arealdelen vil det gjennom arbeidet med kommuneplanens arealdel bli avklart hvordan kommunen skal arbeide og hensynte boligsosiale forhold i boligpolitikken og arealpolitikken.

Oppfølging

Gjennom arbeidet med kommuneplanens arealdel skal det utarbeides virkemidler for sosial bærekraft i byutviklingen. Administrasjonen må i kommuneplanens arealdel lage tydelige retningslinjer for hvordan dette skal følges opp i praksis i byutviklingen, aktørrollen, boligpolitikken og reguleringsarbeidet. Når kommuneplanens arealdel behandles, må politikerne sørge for å støtte opp om sosial bærekraft og virkemidler for å oppnå dette.

Oppfølging i reguleringsarbeidet

Dagens praksis

I forbindelse med utarbeidelse av reguleringsplaner til boligformål gjøres det i dag en vurdering av boligtypesammensetningen i nærområdet til planområdet, for å klarlegge hvordan reguleringsplanen svarer ut behovet for boliger. Dette blir omtalt i saksframlegget ved politisk behandling av reguleringsplanen.

Det er samarbeid mellom By- og stedsutvikling og Helse og mestring i reguleringsarbeidet, slik at eventuelle behov for kommunale boliger i et område blir avklart i reguleringsprosessen og kan bli regulert inn. Vi har retningslinjer og sjekklister for oppstartsmøte der slike behov gjennomgås, ikke ulikt en del andre norske kommuner f.eks Sandnes kommune.

I reguleringsplanene fastsettes alltid boligtyper. Ved større feltutbygginger har områdene varierte boligtyper og størrelser (leiligheter, rekkehus, tett-lav, småhus og eneboliger). Kommuneplanen har en retningslinje om at kommunen skal regulere boligtyper som er underrepresentert i bydelen. Dette ligger blant annet til grunn for valg av boligtype i reguleringsplaner.

Boligstørrelse styres også i mange reguleringsplaner, enten direkte ved angivelse av størrelse, men også indirekte gjennom styring av antall boenheter og utnyttelsesgrad (m² bebyggt areal)

Utarbeidelse av retningslinjer knyttet til reguleringsplaner

Når kommuneplanens arealdel er vedtatt, med føringer for ivaretagelse av boligsosiale hensyn, vil administrasjonen revidere rutinene for hvordan dette vurderes og ivaretas i reguleringsplaner. Dette innarbeides i planavdelingens rutiner og maler for utarbeidelse av reguleringsplaner.

Justering av rutiner for reguleringsplaner i påvente av kommuneplanen

I påvente av oppfølging av temaet i kommuneplanens arealdel skal det i alle nye reguleringsplaner gjøres vurdering av boligtypesammensetningen i området for reguleringsplanen. I dag nevnes dette i saksframlegget til politisk behandling. Dette kan med fordel forsterkes ved at det også vurderes og omtales i planbeskrivelsen. Regulant må da hente inn nødvendige data om boligtypesammensetning, og omtale dette i planbeskrivelsen. Regulant må redegjøre for hvordan den planlagte boligtypesammensetning følger opp føringene som ligger i kommuneplanens samfunnsdel for Kristiansand.

Dette foreslås nå lagt inn i kommunens mal for utarbeidelse av reguleringsplaner/planbeskrivelse.

Kommunen kan med fordel i enda større grad enn i dag styre boligstørrelsen i reguleringsplaner. Dette kan sikre et mer variert boligtilbud.

Oppfølging i utbyggingsavtaler

Utbyggingsprogram

Når retningslinjer for boligsosiale hensyn foreligger i kommuneplanens arealdel, vil utbyggingsprogrammet følge dette ytterligere opp med en presisering for hvordan dette kan følges opp i utbyggingsavtaler. Utbyggingsprogrammet er underlagsdokument for inngåelse av utbyggingsavtaler.

Dagens praksis

I dagens gjeldende politikk ligger det at kommunen har forkjøpsrett til 10% av boligene/tomtene i et område ved inngåelse av utbyggingsavtale. Helse- og mestring/Boligselskapet og Eiendom blir forespurt om det er ønskelig å benytte denne forkjøpsretten ved inngåelse av utbyggingsavtale.

Mulige virkemidler i utbyggingsavtale

I utbyggingsavtaler kan det avtales forhold som følger opp reguleringsplanen, eller som ligger utenfor det som kan styres i en reguleringsplan. I utbyggingsavtaler åpnes det for at avtalen kan fastsette fordeling av boligtyper og leilighetsstørrelser og sikring av minstestørrelse. Det kan også stilles krav til bygningers utforming (eks. krav til tilgjengelighet og kvalitet) og krav til lokalisering og utforming av bygninger som skal bygges for eller tilpasses eldre, ulike typer funksjonshemning osv. I tillegg kan det stilles vilkår om særskilte kvaliteter ved bebyggelsen (eks. til miljømessige aspekter av byggene).

Bruk av virkemidlene bør imidlertid varsles overfor utbygger så tidlig som mulig, slik at utbyggerne har forutsigbarhet i gjennomføring av utbyggingene.

Dersom kravene i en utbyggingsavtale blir for omfattende er det påregnelig at flere vil bygge ut uten å inngå utbyggingsavtale, så dette må balanseres.

Vurderinger som skal gjøres kan legges inn som standardpunkt i utbyggingsavtalene, slik at dette blir vurdert i hver avtale ved innledende forhandlinger.

Klima- og miljøkonsekvenser

Forslaget vurderes til å ikke har vesentlige konsekvenser for klima- og miljø.

Konklusjon (jf. forslag til vedtak)

Boligsosiale hensyn i byplanleggingen og arealutviklingen ligger allerede forankret i kommuneplanens samfunnsdel og planprogrammet for kommuneplanens arealdel. Boligsosiale hensyn vil bli videre utredet i forbindelse med kommuneplanens arealdel, og det vil bli dannet politikk for den videre oppfølgingen av dette både i reguleringsarbeidet og kommunens øvrige virkemidler. Kommunen har begrensede muligheter for å styre at alle kommer inn på boligmarkedet og utjevne sosiale forskjeller gjennom reguleringsplanene som vedtas. De viktigste virkemidlene ligger i helheten av virkemidler kommunen rår over og det å benytte flere virkemidler sammen. Mye av det vi kan styre i reguleringsplaner gjøres allerede i dag. Ivaretagelse av boligsosiale hensyn må primært forbedres ytterligere med andre virkemidler enn bruk av plan- og bygningsloven. Forbedrede rutiner for ivaretagelse av boligsosiale hensyn i reguleringsplanen vil være et lite bidrag, men de viktige grepene må løses på annen måte. Det er derfor

hensiktsmessig å utarbeide retningslinjer for hvordan boligsosiale hensyn i økt grad kan sikres i reguleringsarbeidet når prinsippene for å ivareta boligsosiale hensyn er fastlagt i arealdelen og retningslinjer i kommuneplanen er vedtatt.

Administrasjonen følger derfor opp vedtaket primært gjennom utarbeidelse av kommuneplanens arealdel og etablering av overordnet politikk for boligsosiale hensyn. Politikken i kommuneplanens arealdel vil deretter videre bli fulgt opp i reguleringsplaner, utbyggingsprogram og utbyggingsavtaler.

I påvente av nytt forslag til kommuneplanens arealdel foreslås det som en oppfølging av vedtaket at det legges inn i dagens retningslinjer at boligtypesammensetning skal omtales i planbeskrivelsen til reguleringsplanen, og det skal rettes et økt fokus mot å fastsette boligstørrelser i planer.

Eirik Heddeland Martens, 17.11.2021

Punkt 4/22: Tilskuddsordning: Tilskudd til integrering, mangfold og deltakelse i samfunnsliv.

Bilag

Vedtak AIU, 06012022, Sak 3/22, Tilskuddsordning: Tilskudd til integrering, mangfold og deltakelse i samfunnsliv.

Oversikt søkere Tilskudd til integrering mangfold og deltakelse i samfunnsliv 2022

Søknader Tilskudd til integrering, mangfold og deltakelse i samfunnsliv 2022

retningslinjer-for-tilskudd-til-integrering-mangfold-og-deltakelse-i-samfunnsliv

Dato 3. januar 2022
Saksnr.: 2021040849-1
Saksbehandler Annette Sørlie Stray
Godkjent av Brede Skaalerud
Bernt Jørgen Stray

Saksgang

Arbeids- og inkluderingsutvalget
Helseutvalget

Møtedato

06.01.2022
18.01.2022

Tilskuddsordning: Tilskudd til integrering, mangfold og deltakelse i samfunnsliv.

I forbindelse med årlig behandling av tildeling av tilskudd i Helseutvalget 23. mars 2020, ble det vedtatt at saker om tilskudd til integrering, mangfold og deltakelse i samfunnsliv først skal behandles i Arbeids- og inkluderingsutvalget for uttalelse.

Forslag til vedtak

Helseutvalget tildeler kr 1. 436 000 tilhørende kommunalområdets tilskuddsordning "Tilskudd til integrering, mangfold og deltakelse i samfunnsliv" i samsvar med direktørens innstilling som vist i vedlagte oversikt over søkerne".

Sammendrag

Bystyret har for 2022 bevilget kr 1. 436 000 til ordningen "Tilskudd til integrering, mangfold og deltakelse i samfunnsliv". Søknadene som behandles i saken har totalt søkt om kr 7. 395 579.

Oversikt over søkerne og søknadene som behandles i denne tilskuddsordningen følger vedlagt. Den viser hvilke søkere som foreslås innvilget tilskudd, beløpet størrelse og hvilke søknader som foreslås avslått.

Vedlegg:

Oversikt søkere Tilskudd til integrering mangfold og deltakelse i samfunnsliv 2022
Søknader Tilskudd til integrering, mangfold og deltakelse i samfunnsliv 2022
retningslinjer-for-tilskudd-til-integrering-mangfold-og-deltakelse-i-samfunnsliv

Saksutredning

Bakgrunn for saken

Kristiansand kommune har til sammen 27 tilskuddsordninger som organisasjoner kan søke på. Direktørområde for Helse og mestring har ansvar for å saksbehandle fire av ordningene. De øvrige ordningene hører til direktørområdene for Oppvekst, Kultur og innbyggerdialog og By- og stedsutvikling.

Bystyret har for 2022 bevilget kr 1. 436 000 til ordning "Tilskudd til integrering, mangfold og deltakelse i samfunnsliv". Retningslinjene for ordningen ble vedtatt av Fellesnemda den 24. september 2019. Formålet er at Kristiansand skal være en åpen og inkluderende by hvor alle skal ha like muligheter. Ordningen skal støtte tiltak og aktiviteter som bidrar til integrering, mangfold og deltakelse i samfunnsliv. Tiltakene skal være i tråd med målsettinger i politisk vedtatte planer og strategier på helse-, omsorgs og sosialfeltet.

I forbindelse med årlig behandling av tildeling av tilskudd i Helseutvalget den 23. mars 2020, ble det vedtatt at saker om tilskudd til integrering, mangfold og deltakelse i samfunnsliv først skal behandles i Arbeids- og inkluderingsutvalget for uttalelse.

Nytt for behandling av søknader for 2022 er føringer for saksbehandling av tilskuddsordninger i Helse og mestring, vedtatt av Helseutvalget den 21. september 2021. Følgende føringer legges til grunn for saksbehandlingen:

"Flere innbyggere med ulike språk- og kulturbakgrunn er en ressurs. Arbeid med likestilling og inkludering vil gi mulighet til å involvere flere som ressurspersoner i samfunnsutviklingen. En sentral strategi er å sikre språkopplæring på alle nivåer, samarbeid med innvandrersorganisasjoner og møter mellom majoritets- og minoritetskultur.

Tilknytning til utdanning og arbeidsliv er sentralt for å redusere utenforskap og motvirke diskriminering. Administrasjonen ser et særlig behov for å prioritere aktører som har fokus på inkludering av utsatte grupper i utdanning og arbeidsliv. Dette må i det videre sees i sammenheng med arbeidet i programmet Flere i arbeid."

Retningslinjene for tilskuddsordningen beskriver **hva det kan** og **hva det ikke kan** gis tilskudd til og den teksten gjengis nedenfor:

Hva det kan gis tilskudd til

- Aktiviteter som bidrar til å oppnå de mål og strategier som kommunen har
- Tiltak som er forebyggende og rettet mot klart definerte målgrupper og som vil hindre/utsette behov for tyngre hjelpetiltak
- Utfyller kommunens tilbud
- Tiltak som bidrar til å styrke kommunens satsingsområder
- Drift av organisasjonen

Hva det ikke gis tilskudd til

- Leie av egne lokaler
- Interne kurs og studiereiser
- Annen utdanning
- Tiltak med et kommersielt formål
- Investering i utstyr prioriteres i hovedsak ikke
- Reise- og oppholdsutgifter prioriteres i hovedsak ikke
- Feiring av nasjonaldager eller religiøse høytider

Annonsering og behandling av søknader

Tilskuddsordningen er gjort kjent gjennom annonse i Fædrelandsvennen, på kommunens nettsider og i innbyggerappen. I tillegg har det vært invitert til møter og opplæring om tilskuddsordningene.

Det er mottatt 31 søknader. Disse søknadene er etter dialog med søker flyttet til andre tilskuddsordninger:

- Søknad fra Fri Agder på kr 60.000,- er flyttet til «Tilskudd til bruker-, interesse og pårørendeorganisasjoner».
- Søknad fra Matsentralen sør og Kristiansand konsult er flyttet til «Tilskudd til mestring, deltakelse og livskvalitet innen rus- og psykiskhelsefeltet».
- Søknad fra Stiftelsen Flexid er flyttet til «Tilskudd til utsatte/vanskeligstilte barn og unge».

Organisasjonen ERIT hadde utfordringer med å levere søknad på gjeldene søknadsskjema i Tilskuddsbasen, og søknad ble derfor sendt på mail til saksbehandler.

De 27 søknadene som behandles i denne saken har totalt søkt om kr 7. 395 579. Følgende organisasjoner søker også på andre kommunale tilskuddsordninger: Filadelfia, Hashtag i morgen, Kristiansand Avholdslag, Kristent Interkulturelt Arbeid, Kristiansand Røde Kors, Mental helse Kristiansand og omeng, Polsk- Norsk forening Razem=Sammen, Ressurssenteret Unik og Stiftelsen Kirkens Bymisjon Kristiansand.

Under bystyrets behandling av sak 319/21; "Kommunedirektørens forslag til økonomiplan 2022-2025" den 15. desember 2021, fikk Forum for integrering og dialog i Agder (FIDA) og Søgne Misjonskirke "Åpent hus" innvilget årlig driftstilskudd. Disse organisasjonene står derfor innstilt med avslag på denne tilskuddsordningen, siden mottakere av årlig driftstilskudd normalt ikke skal kunne søke om tilskudd fra kommunens øvrige tilskuddsordninger.

Spriket mellom søknadsbeløp og rammen til fordeling er stor. Dette fører til at det ikke er mulig å innvilge søknadene i sin helhet.

Vurdering

Tilskuddsordningens retningslinjer og føringene for saksbehandling har vært sentrale i administrasjonens vurdering av søknadene. Prioriterte søknader er de som har aktiviteter som bidrar til å oppnå kommunens mål og strategier. Prioriterte søknader har ett eller flere av disse elementene:

- møtepunkter mellom majoritets- og minoritetskultur
- samarbeid med innvandrerorganisasjoner
- språktrening
- inkludering av utsatte grupper i utdanning og arbeidsliv

Helseutvalget vedtok den 22. september 2020 at "*Organisasjoner som er driftet av målgruppen de retter seg mot bør vektlegges i den totale vurderingen for å fremme økt brukerdeltakelse og involvering*". Det har allikevel vært en utfordring å innvilge søknader fra minoritetsorganisasjoner, da innholdet i søknadene ikke kan knyttes til prioriterte formål for tilskuddsordningen. Noen av de søkte tiltakene vil også passe bedre inn i Integrerings- og mangfoldsdirektoratets tilskuddsordninger som lyses ut i februar 2022.

Det søkes om støtte til mange gode og viktige tiltak på integreringsfeltet, men på grunn av begrenset ramme er det ikke mulig å gi støtte til alle tiltakene. Søknadene er prioritert innbyrdes innenfor den økonomiske rammen som bystyret har fastsatt for

tilskuddsordningen. Summen av tilskudd som fordeles kan ikke overskride rammen for ordningen som i år er på kr 1. 436 000.

Oversikt over søkerne og søknadene følger vedlagt. Den viser hvilke søkere som foreslås innvilget tilskudd, beløpet størrelse og hvilke søknader som foreslås avslått. Oversikten viser også om organisasjonene mottok tilskudd i 2021.

Økonomiske konsekvenser

Ikke relevant.

Klima- og miljøkonsekvenser

Vedtaket har ingen konsekvenser for klima og miljø.

Konklusjon (jf. forslag til vedtak)

Med bakgrunn i vurderingen fremmes følgende forslag til vedtak:

Helseutvalget tildeler kr 1. 436 000 tilhørende kommunalområdets tilskuddsordning «Tilskudd til integrering, mangfold og deltakelse i samfunnsliv» i samsvar med direktørens innstilling som vist i vedlagte oversikt over søkerne.